

به نام خدا

تاریخچه و سیر تحول مخابرات در کشور ایران

(۱۳۳۶ لغایت ۱۳۸۶)

مقدمه :

امروزه با توجه به نقش انکار ناپذیر و حساس ارتباطات در توسعه ملی جوامع و الزاماً برنامه ریزی ها و سرمایه گذاری های کلان و قابل ملاحظه در این بخش وظیفه ی متولیان مخابرات کشور ، جنبه حیاتی و ملی به خود گرفته است . اهمیت اطلاعات و ایجاد حرکت جهانی برای رسیدن به اطلاعات و گذر از شکاف دیجیتالی ، کشورهای جهان سومی را برآن داشته تا تلاش خود را در سطح ملی برای همگانی شدن اطلاعات توسعه دهند .

حوزه ی IT ، حوزه ی بسیار گسترده ای ست که مفوله های فنی و مهندسی مخابرات ، رایانه ، شبکه های اطلاع رسانی ، اینترنت ، شهرها و پارک های اینترنتی و تمامی شوون ارتباطی مخابراتی و اطلاعاتی را در بر می گیرد . از این روی ، مخابرات ایران ، در سال های اخیر ، همپای دنیا ، گام های موثری در این عرصه برداشته که سیاستگذاران این عرصه ، کارنامه خوبی را ارائه نموده اند ، به گونه ای که تلاش بخش ارتباطات کشور نشان از یک توسعه ی قابل ملاحظه در برنامه های اول تا سوم و ادامه آن نیز در برنامه ی چهارم توسعه دارد .

سیر تحول و توسعه ی مخابرات کشور در گذر زمان (سال ۱۳۳۶ لغایت ۱۳۸۶)

مخابرات در ایران همچون دیگر نقاط جهان با نصب اولین خط تلگراف در سال ۱۳۳۶ هجری خورشیدی یعنی چهارده سال بعد از موفقیت مورس ، بین تهران و چمن سلطانیه در نزدیکی زنجان (اردوگاه تابستانی ناصرالدین شاه) تحقق یافت . دو سال بعد خط تلگراف سلطانیه به سمت زنجان و تبریز و جلفا امتداد یافت و به شبکه ی تلگرافی روسیه پیوست . توسعه ی تلگراف بسیاری از شهرها را سال به سال در نوردید ، تا اینکه ایران در سال ۱۳۴۸ به عضویت اتحادیه بین المللی تلگراف درآمد . اداره تلگراف در سال ۱۳۵۵ به وزارت تلگراف ارتقاء یافت .

مرحله ی دوم توسعه فناوری مخابرات با نصب تلفن آغاز می شود . اگر چه اولین خط تلفن در حدود دوازده سال پس از اختراع آن ، یعنی سال ۱۳۶۹ در تهران راه اندازی شد ، اما گسترش شبکه تلفن درسرمین پهناور ایران از سال ۱۳۳۰ شروع گردید .

در سال ۱۳۶۹ بین دو ایستگاه ماشین دودی و شهرری ارتباط تلفنی برقرار شد ، بعد از آن بین کامرانیه (شمیران) و عمارت سلطنتی وزارت جنگ (تهران) و سپس مقر ییلاقی شاه (سلطنت آباد) و عمارت سلطنتی تهران ارتباط تلفنی دایر شد ، در آبان ماه ۱۳۰۵ تلفن جدید بروی ۳۳۰۰ رشته کابل آماده بهره برداری شد ، در مرداد ۱۳۰۸ به موجب مصوبه ای ، رسیدگی به امور تلفن که در دست شرکتها بود ، به وزارت پست و تلگراف واگذار و نام آن وزارتخانه به وزارت پست و تلگراف و تلفن تبدیل گردید . دو سال بعد سهام شرکت های تلفن برای دولت خریداری و شرکت سهامی تلفن ایران تأسیس شد . پس از شهریور ۱۳۳۰ همزمان با خروج نیروهای متفقین از کشور ایران ، خطوط تلفن جدید (کاریز) که توسط آنان در ایران تأسیس شده بود ، خریداری گردید .

روند توسعه کیفی و کمی مخابرات از مرحله تلفن مغناطیسی تا مرحله سیستم خودکار به تدریج ادامه یافت و در سال ۱۳۴۳ استفاده از شیوه ریزموج (مایکروویو) در مخابرات ایران آغاز و به دنبال آن در سال ۱۳۴۵ اولین کارخانه مخابراتی ایران تأسیس شد . راه اندازی و بهره برداری از ایستگاه زمینی ماهواره ای شهید قندی (اسدآباد) همدان و استفاده از اولین کابل ارتباطی بین شهری PCM بین تهران - کرج و ایجاد مرکز آموزش مخابرات اقدامات بعدی بود .

در سال ۱۳۴۹ مرکز تحقیقات مخابرات پایه گذاری و در سال ۱۳۵۰ شرکت مخابرات ایران با ساختاری جدید متولی توسعه و تجهیز شبکه ی مخابرات کشور گردید و صنایع مخابراتی راه دور ایران نیز به منظور تولید تجهیزات مخابراتی راه دور در همین سال شکل گرفت .

با پیروزی انقلاب اسلامی ، آغاز جنگ تحمیلی عراق بر علیه ایران ، مانع از توسعه فراگیر شبکه مخابرات کشور شد . با این وجود از سال ۱۳۵۷ تا سال ۱۳۶۳ ، تعداد ۳۵۱ هزار شماره تلفن در کشور دایر شد . ۱۳۰۰ روستا دارای ارتباط گردید ، ۱۰۱ شهر ارتباط بین شهری یافتند و ۴۰۸۳ دستگاه تلفن همگانی شهری و راه دور در نقاط مختلف کشور نصب شد .

اولین طرح آزمایش کابل نوری در مرکز تحقیقات مخابرات عملی شد و در سال ۱۳۶۴ کارخانه کابلهای مخابراتی شهید فندي یزد تاسیس و در سال ۶۸ به بهره برداری رسید . در سال ۱۳۶۷ اولین کابل هم محور بین شهری از تهران به اصفهان متصل گردید . در سال ۱۳۶۸ اولین مرکز سوئیچینگ دیجیتال دانشگاه تهران به بهره برداری رسید و در همین سال اولین خط کابل نوری بین شهری بین تهران - کرج اجراء گردید .

به دنبال این تحولات در سال ۱۳۷۰ بهره برداری از اولین موج گیر ماهواره ای اینمارست شروع شد . در سال ۱۳۷۱ موافقت اصولی برای ایجاد دانشکده علمی و کاربردی مخابرات اخذ گردید . در سال ۱۳۷۲ بهره برداری از اولین موج گیرهای VSAT توسط شرکت مخابرات ایران صورت گرفت . بهره برداری از مراکز SC دیجیتال در هشت شهر کشور و بهره برداری از مجتمع مخابراتی انقلاب اسلامی به عنوان دومین مرکز مخابراتی ایران در تهران در همین سال آغاز شد . تحولات مهم در سال ۱۳۷۳ عبارت بودند از توسعه شبکه تلفن تهران به یک میلیون و ۹۴۵ هزار شماره منصوبه و ایجاد شبکه ی تلفن همراه در سال ۱۳۷۴ ، اساسنامه تاسیس شرکت سهامی مخابرات استانها به توسط مجلس شورای اسلامی تصویب و در اوایل سال ۷۵ این شرکتها فعالیت خود را شروع کردند . در همین سال گسترش شبکه تلفن همراه در سطح ۳۵ شهر و طراحی یک میلیون شماره تلفن همراه ، همچنین اتصال ۹۰ شهر کشور به شبکه ارتباطات داده ها (دیتا) و توسعه شبکه VSAT به میزان ۷۰ درصد صورت گرفت ، همچنین در سال ۷۵ می توان به کسب لوح تقدیر یونسکو به دلیل ارتباط رسانی به نقاط محروم اشاره نمود .

در سال ۷۶ واگذاری یک میلیون و ۷۹۰ هزار شماره تلفن همراه و تولید مراکز پرطرفیت دیجیتال NEAX1 / ITMC با فناوری ژاپن با برخورداری از دانش فناوری مخابراتی در زمینه سیگنالینگ و شبکه ISDN ، در سال ۷۷ بهره برداری از پروژه کابل نوری آسیا ، اروپا (TAE) ، واگذاری سرویسهای ویژه تلفن ثابت به مشترکین در سطح وسیع را می توان ذکر کرد ، از جمله تحولات سال ۷۸ می توان به دایر ی بیش از یک میلیون شماره تلفن ثابت ، تأمین ارتباط مخابراتی ۴۳۰۰ روستا ، اجرای بیش از ۲۵۰۰ کیلومتر کابل کشی نوری در سطح شبکه مخابراتی ، تشکیل ستاد مقابله با بحران رایانه در سال ۲۰۰۰ میلادی و چاپ کتاب ارتباطات در انقلاب اسلامی (۵۷ لغایت ۷۷) اشاره نمود .

در سال ۷۹ آغاز عملیات طرح شماره گذاری نامبرینگ در سطح کل کشور که با اجرای این پروژه شبکه مخابرات کشور به ۹۲ منطقه تقسیم گردیده است که در هر منطقه چندین شهر ، شهرستان و نواح آن را شامل می شود .

در همین سال واگذاری ۴۷۲ هزار شماره تلفن همراه ، فروش یک میلیون و ۲۵۰ هزار فقره فیش تلفن همراه ، دایر ی یک میلیون و ۱۰۰ هزار شماره تلفن ثابت ، تأمین ارتباط مخابراتی ۵ هزار روستا ، تغییر ساختار مبنی بر پروژه تجدید ساختار صورت گرفته در ITU و ادامه خصوصی سازی برخی خدمات و فعالیتهای مخابرات صورت گرفته است .

تحولات بخش مخابرات کشور در سال ۸۰ شامل ادامه اجرای طرح شماره گذاری نامبرینگ در سراسر کشور ، دایر ی یک میلیون و ۱۲۴ هزار شماره تلفن همراه ، افتتاح شبکه ی دیتا در تهران با ظرفیت ۱۰۰۰ پورت (یک میلیون نفر کاربر و ۵۰ شبکه اختصاصی) ، افتتاح سیستم بی سیم محلی (WLL) ، طراحی پروتکل سیگنالینگ شماره ۷ در سوئیچ 5K ، استفاده از سیستم مخابراتی debit card ، اتصال ایران به شبکه تلفن همراه اروپا و ارائه سرویسهای نوین تلفن ثابت به مشترکین می باشد .

در سال ۸۱ نیز می توان به مواردی از جمله نخستین مرحله واگذاری تلفن همراه ماهواره ای ثریا در کشور ، راه اندازی اولین تلفن امداد جاده ای در کشور ، جایگزینی سوئیچ بین المللی ISC1 به منظور سهولت برقراری ارتباطات بین المللی و افزایش کارایی شبکه ، توسعه ارتباطات روستایی به طوریکه ۸۹ درصد روستاهای بالای ۲۰ خانوار دارای ارتباط مخابراتی گردیده اند و برخورداری از ضریب نفوذ تلفن ثابت معادل ۱۹ / ۷۳ درصد ذکر نمود .

از جمله اقدامات مخابرات در سال ۸۲ ، اجرای طرح نامبرینگ شماره تلفن های همراه در سراسر کشور ، تهیه طرح جامع شبکه ملی دیتا در برنامه ی سوم توسعه ، تغییر نام وزارت پست و تلگراف و تلفن به وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات ، رسیدن به شبکه ارتباطات ثابت با ۱۵ / ۳ میلیون مشترک ،

برخورداری از شبکه تلفن همراه با ۴/۳ میلیون مشترک، ۴۰ هزار روستای دارای ارتباط در سراسر کشور، تعداد شهرهای تحت پوشش تلفن همراه به میزان ۷۰۸ شهر، تعداد ۵۱۶۸ نقطه دارای ارتباط بین شهری و ظرفیت شبکه انتقال اطلاعات به میزان ۱۱۱۲۵ مگابیت و ایجاد شبکه انتقال اطلاعات در ۳۳۱ شهر، ارائه سرویسهای ویژه تلفن همراه از جمله سرویس SMS در سطح وسیع به مشترکین، فروش فیش تلفن همراه در سراسر کشور به تعداد ۵/۶ میلیون فقره، تحقق تغییر ساختار مخابرات در کشور به طوریکه شرکت مخابرات ایران به یک شرکت مادر تخصصی سازماندهی شده و ۳۳ شرکت دیگر، زیرمجموعه ی این شرکت تشکیل می شود. این شرکت شامل ۳۰ شرکت استانی تلفن ثابت، ۳ شرکت جدید شامل شرکت ارتباطات زیرساخت، شرکت ارتباطات سیار، شرکت فناوری اطلاعات می باشد که با این اقدام و تفویض اختیار به شرکت های جدید روند توسعه مخابرات شتاب بیشتری گرفته و گامهای عظیمی در راستای توسعه شبکه ی عظیم مخابراتی برداشته اند.

شبکه مخابرات کشور در پایان سال ۸۳ دارای ۱۷ میلیون و ۷۹۸ هزار مشترک تلفن ثابت از نوع سیستم دیجیتال، ۵ میلیون و ۷۵ هزار مشترک تلفن همراه، ۴۳۸۰۰ روستای دارای ارتباط، ضریب نفوذ تلفن ثابت معادل ۲۶/۳۳ درصد، ظرفیت شبکه انتقال اطلاعات به میزان ۷۶ هزار و ۹۱۰ مگابیت، ۵۸۴ هزار ترانک بین شهری، یک میلیون کانال انتقال، ۸۵۱ شهر تحت پوشش تلفن همراه و ۵۱۴ شهر تحت پوشش شبکه انتقال اطلاعات، ۶ هزار و ۲۸۰ نقطه دارای ارتباط بین شهری، شبکه فیبر نوری به میزان ۳۰ هزار کیلومتر در سطح کل کشور، ارتباط رومینگ بین الملل با ۲۷ کشور جهان می باشد و از جمله اقدامات در این سال علاوه بر موارد مذکور شامل ارائه مجوز واگذاری ۷ میلیون شماره تلفن ثابت و همراه به بخش خصوصی، راه اندازی نخستین مرکز جامع خدمات کاربردی فناوری اطلاعات روستایی کشور در روستای قرن آباد از توابع گرگان - ابلاغ قانون شرح وظایف و اختیارات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، برگزاری پنجمین نمایشگاه بین المللی مخابرات، فناوری اطلاعات و شبکه ها (تلکوم ۲۰۰۴ میلادی) در نمایشگاه بین المللی تهران و فراهم شدن امکانات زیرساختی شبکه ی تلفن همراه کشور می باشد.

در سال ۸۴ گامهای بلند و موثرتری در توسعه و تجهیز شبکه ی مخابرات کشور برداشته شده است، به طوریکه کاهش ۵۰ درصدی تعرفه های اینترنت در کشور، بهره برداری از پروژه های ملی شارع با ظرفیت ۵ هزار مگابیت - افتتاح شبکه ی تلفن همراه اعتباری در تهران و واگذاری ۴۵۵ هزار و ۸۵۵ شماره تلفن همراه اعتباری، افتتاح شبکه ی ملی فیبرنوری به میزان ۵۶ هزار کیلومتر که ۹۰۰ شهر کشور را به هم متصل می کند با هزینه ای معادل ۶۶۰ میلیارد تومان، راه اندازی ۲ هزار دفتر خدمات ICT روستایی با هزینه ای معادل ۶۲ میلیارد تومان، افتتاح نخستین مرکز خدمات داده اینترنتی در ایران به منظور ایجاد فضای امن اطلاعاتی در داخل کشور، کاهش ترافیک اینترنتی و در راستای آزاد سازی بخشی از فعالیتها و اطلاع رسانی به بخش خصوصی، انعقاد قرارداد با شرکت آفریقای جنوبی (MTN) به منظور راه اندازی شبکه اپراتور دوم تلفن همراه، اجرای طرح هشت رقمی شدن شماره تلفنهای مشترکین تهرانی، ثبت نام تلفن همراه در سراسر کشور که در این مرحله تعداد حدود ۸ میلیون فقره فیش توسط متقاضیان خریداری گردیده است.

افتتاح پروژه ی کابل دریایی ایران - کویت به طول ۳۲۵ کیلومتر، ۱۲ رشته ای، اجرای فیبرنوری در شبکه مخابراتی کشور به میزان ۲۶ هزار کیلومتر در سال ۸۴ و رسیدن به شبکه ی فیبرنوری به میزان ۵۶ هزار کیلومتر، برخورداری از شبکه تلفن ثابت با ۲۰ میلیون و ۳۴۰ هزار مشترک، بیش از ۸ میلیون و ۵۱۰ هزار مشترک تلفن همراه، ۲۶ هزار کیلومتر جاده و ۹۹۹ شهر تحت پوشش، ضریب نفوذ تلفن ثابت و همراه به ترتیب ۲۹/۷۱ و ۱۲/۵ درصد، ۴۷ هزار و ۹۵۵ روستای دارای ارتباط، برقراری رومینگ بین الملل با ۵۸ کشور جهان، بهره مندی ۸/۵ میلیون مشترک از سرویس SMS و ۲۱۹ هزار مشترک از سرویس VMS، تعداد آنتنهای BTS در سراسر کشور بیش از ۶ هزار و ۵۶۲ آنتن، یک میلیون کانال انتقال، تعداد پورتهای واگذار شده به میزان ۱۷۲۴۴ پورت، ۷۱۶ شهر تحت پوشش فناوری اطلاعات، تعداد ۳۰۰۰ مشترک X.25، ظرفیت شبکه انتقال اطلاعات به میزان ۱۰۶ هزار و ۱۴۰ مگابیت، تعداد تلفنهای همگانی شهری و راه دور در سطح کل کشور به میزان ۱۴۴ هزار و ۵۷۰ دستگاه و . . . از جمله این اقدامات در سال ۸۴ می باشد.

در سال ۸۵ شرکت مخابرات اقدامات موثری در توسعه و تجهیز شبکه مخابراتی کشور برداشته است به طوریکه در سال ۸۵ بیش از دو میلیون و ۳۳۷ هزار شماره تلفن ثابت و ۶ میلیون و ۸۴۸ هزار شماره تلفن همراه در سراسر کشور دایر گردیده و در این مقطع بیش از سه هزار و ۱۰۳ روستا دارای ارتباط مخابراتی، ۱۷ شهر تحت پوشش تلفن همراه، ایجاد شبکه انتقال در ۲۲۶ شهر، دایری ۱۵۸۰۰ دستگاه تلفن همگانی شهری و ۱۴۶۰۰ دستگاه تلفن همگانی راه دور و . . . از جمله این اقدامات است.

و در حال حاضر (پایان سال ۸۵) شبکه مخابراتی کشور دارای ۲۲ میلیون و ۳۳۲ هزار مشترک تلفن ثابت، ۱۵ میلیون و ۳۸۵ هزار مشترک تلفن همراه، ضریب نفوذ تلفن ثابت و همراه به ترتیب معادل ۵۷/

۳۳ درصد و ۲۰/۲۲ درصد ، ۳۱۲۰۰ هزار کیلومتر جاده و ۱۰۱۶ شهر تحت پوشش تلفن همراه ، نصب ۱۰۲۹۸ آنتن BTS ، برقراری ارتباط رومینگ با ۸۰ کشور جهان (۱۶۲ اپراتور) ، آرایه سرویس SMS به تمامی مشترکان و آرایه سرویس VMS به ۲۶۱ هزار مشترک ، ظرفیت شبکه انتقال اطلاعات به میزان ۱۰۶ هزار مگابیت و ۹۴۲ شهر تحت پوشش این شبکه ، ۱۶۷ هزار دستگاه تلفن همگانی شهری و ۸۹ هزار دستگاه تلفن همگانی راه دور و اجرای ۷۵۰۰۰ کیلومتر فیبرنوری در سطح شبکه مخابراتی کشور و ۲۲۸۲ روستای برخوردار از خدمات ICT روستایی .

* در ضمن بهره برداری آزمایشی اپراتور دوم در چند شهر کشور و آغاز واگذاری تلفن همراه از طریق شرکت ایرانسل به متقاضیان در تهران و چند شهر کشور که تا پایان سال ۸۵ تعداد مشترکین تلفن همراه ایرانسل بیش از یک میلیون مشترک می باشد همچنین اجرای دومین بخش بهینه سازی شبکه تلفن همراه کشور ، افتتاح مسیر فیبرنوری ایران - افغانستان به طول ۱۵۰ کیلومتر ۱۲ رشته ای، ثبت نام تلفن همراه در بهمن ماه ۸۵ و دایری تمامی فیشها قبل از پایان سال ، از جمله اقدامات سال ۸۵ می باشد .

لازم به توضیح است خصوصی سازی در بخش مخابرات کشور و فراخوان همکاری با هدف آزاد سازی ، جلب مشارکت بخش خصوصی در توسعه ی شبکه مخابراتی و سرویسهای نوین ارتباطی بوده است که از جمله مواردی که در راستای تحقق این مهم در سالهای گذشته تا کنون انجام گرفته شامل:

بهره برداری و نگهداری (شبکه - ساختمان - خطوط بین شهری و ...) تلفن ثابت ، توسعه و تأسیس مراکز مخابراتی و همچنین امور مربوط به نگهداری و بهره برداری مراکز مخابراتی ،

واگذاری بیش از ۲ میلیون شماره تلفن ثابت از طریق بخش خصوصی ، انعقاد قرارداد واگذاری ۲ میلیون تلفن همراه اعتباری از طریق بخش خصوصی ، واگذاری بخش پی جو به طور کامل به بخش خصوصی ، امضای قرارداد ماهواره زهره با شرکتهای روسی به منظور در مدار قرار گرفتن این سیستم ، انجام مراحل اولیه قرارداد با اپراتور دوم و سوم به منظور توسعه شبکه تلفن همراه کشور (شرکت MTN کشور آفریقای جنوبی) و راه اندازی شبکه ایرانسل در کشور (تا پایان ۸۵ تعداد مشترکین تلفن همراه ایرانسل بیش از یک میلیون مشترک می باشد) .

واگذاری امور خدماتی شرکت به بخش خصوصی ، واگذاری امور مربوط به خدمات اطلاع رسانی و اینترنت به ISP ها و ICP ها در سطح وسیع ، واگذاری امور طراحی ، نصب و راه اندازی شبکه تلفن همراه و ثابت ، قراردادهای GC ، تشکیل دفاتر خدمات ارتباطی- امور مشترکین تلفن همراه ، فراهم آوردن زمینه حضور کارخانجات وابسته در بورس و می باشد .

سال ۱۳۸۶- افزایش یک میلیون و ۳۳۰ هزار شماره تلفن ثابت در سال ۸۶ و رسیدن به ۲۳ میلیون و ۹۵۷ هزار مشترک با ضریب نفوذ ۴۶ / ۳۳ درصد ، ورود ۹ میلیون و ۱۲۵ هزار مشترک به شبکه ی تلفن همراه در سال ۸۶ و رسیدن به ۲۴ میلیون و ۵۱۰ هزار مشترک با ضریب نفوذ ۲۰ / ۳۴ درصد ، قراردادن بیش از یک هزار و ۲۵ شهر تحت پوشش شبکه ی تلفن همراه ، اتصال سه هزار و ۱۵۱ روستا در سال ۸۶ و رسیدن به ۵۲ هزار و ۷۸۳ روستای دارای ارتباط ، ایجاد ۷۷۵۰۰ کیلومتر فیبرنوری در سراسر کشور از ابتدا تا پایان ۸۶ ، نصب و راه اندازی ۲۷ هزار و ۵۵ دستگاه تلفن همگانی و گذر از مرز ۱۹۵ هزار ، رسیدن به ۱۸ میلیون کاربر و ضریب نفوذ ۵۰ / ۲۷ در اینترنت افزایش پهنای باند بین الملل به میزان ۱۰۸۷۰ مگابیت بر ثانیه ، دایری ۲۰ هزار و ۴۱۴ پورت دسترسی در سال ۸۶ و رسیدن به ۲۶ هزار و ۸۰۶ پورت ، دایری ۳۳۷۵ دفتر ICT روستایی در سال ۸۶ و رسیدن به ۵ هزار و ۶۷۲ دفتر ایجاد بستر لازم برای اتصال ۷ هزار و ۱۱ بانک به بانکداری الکترونیک در سال ۸۶ و رسیدن به ۱۶ هزار و ۲۷۳ شعبه ، ایجاد بستر لازم برای اتصال ۵۹ دانشگاه به اینترنت در سال ۸۶ و رسیدن به ۳۲۴ دانشگاه ، ایجاد بستر لازم برای اتصال ۴ هزار و ۸۱۳ مدرسه به شبکه ی ملی اینترنت ، هماهنگی با بخش خصوصی برای تولید تجهیزات تلفن همراه ، حمایت عملی از تولید داخلی در صنعت مخابرات در قالب شورای راهبردی و همچنین پرداخت وام به تولید کنندگان داخلی ، واگذاری تلفن ثابت به روز در شهرهای کشور ، فراگیری خدمات پیامک (SMS) به عنوان یک وسیله ی ارتباطی ارزان ، ارتباط رومینگ با ۲۲ کشور و ۴۱ اپراتور در سال ۸۶ و رسیدن به ۱۰۰ کشور و ۲۱۰ اپراتور در پایان ۸۶ ،

راه اندازی شبکه سراسری هوشمند IN با خدمات :

- کارت اعتباری

- نظرسنجی

- شبکه خصوصی مجازی

- مشاوره تلفنی

- شماره اختصاصی

- شماره فراگیر

- مکالمه های انبوه

افزایش پهنای باند اینترنت کشور تا ۴ / ۵ برابر ، اقدام عملی در راستای خصوصی سازی مخابرات و فراهم کردن بستر لازم برای رفتن به بورس و واگذاری سهام ، کاهش قیمت تمام شده ی برخی از خدمات مخابرات

کارکرد بخش خصوصی (از ابتدا تا پایان ۸۶): واگذاری ۴ میلیون و ۳۸۲ هزار شماره تلفن همراه ، واگذاری ۱۳۲ هزار و ۲۶۴ پورت اینترنت پرسرعت .